

Број/Број: 03/1-50-1-7-45-4/09
Сарајево/Sarajevo, 1. 12. 2009.

ЗАЈЕДНИЧКОЈ КОМИСИЈИ ЗА ОДБРАНУ И БЕЗБЈЕДНОСТ БиХ

ПРЕДМЕТ: Информација о одржаној радионици о теми: „Тренутне активности у спровођењу Државне стратегије за контролу оружја и муниције у БиХ“, Бијељина, од 29. до 30.10.2009.
Веза, акт ПС број: 03/1-50-3-1164/09

У организацији Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ и уз подршку УНДП-ја у Босни и Херцеговини, у Бијељини је, од 29. до 30. октобра 2009, одржана радионица о теми: „Тренутне активности у спровођењу Државне стратегије за контролу оружја и муниције у БиХ“.

Радионица је одржана с циљем разматрања питања из области лаког наоружања и муниције у БиХ, те омогућавања члановима Заједничке комисије да, путем дијалога с представницима институција које се баве овим питањем, на што бољи, квалитетнији и непосреднији начин, буду информисани о овој области, као једном од сегмената из надлежности Комисије.

У раду су учествовали представници:

- Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ: Бранко Зрно, предсједавајући, Слободан Шараба, други замјеник предсједавајућег, Јозо Крижановић, Драго Калабић и Иво Миро Јовић, чланови, те Драгица Хинић, секретар, Жељко Грубеша, стручни савјетник, и Јовица Катић, стручни сарадник;
- Бошко Шиљековић, парламентарни војни повјереник БиХ;
- Министарства одбране БиХ – Селмо Цикотић, министар одбране, Марина Пендеш, замјеник министра одбране, Живко Марјанац, замјеник министра одбране, те Трпимир Ребац, Младен Маринковић и Амир Одобашић;
- Заједничког штаба и Оперативне команде ОСБиХ – генерал-пуковник Миладин Милојчић, генерал-мајор Анто Јелеч, генерал-мајор Мирсад Гутић и бригадир Нусрет Шахић;

- Министарства безбједности БиХ – Мијо Крешић, замјеник министра безбједности БиХ, Ермин Пешто и Огњен Зекић;
- Министарства спољне трговине и економских односа БиХ – Драгиша Мекић, Берин Курспахић и Мидхат Изетбеговић;
- Граничне полиције БиХ - Јозо Ђорлука;
- Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) – Љубан Главочевећ;
- Канцеларије Интерпола – Верица Трбић;
- БХМАЦ-а – директор Душан Гавран;
- Управе за индиректно опорезивање – Един Чолаковић и Алмир Брканић;
- Владе Републике Српске – Рајко Чкоњовић;
- ФМУП-а – Екрем Суљевић;
- МУП-а РС – Зоран Станишљевић и Тихо Џакић;
- Федералне управе Цивилне заштите – Алија Тихић;
- Полиције Брчко Дистрикта БиХ – Радославка Крстовић и Ђуро Кнежевић;
- Центра за сигурносне студије – Денис Хацовић;
- УНДП-ја – Петер ван Рузвелт, Амна Бербић, Џим Кар, Дарвин Лисица и Клелија Балта;
- ОЕБС-а - бригадни генерал Улрих Хајдер, Јасна Драгичевић, Анела Карић и Јури Падун;
- ЕУФОР-а – Ервин Кајер и Игор Димитровски;
- Штаба НАТО-а – бригадни генерал Џон В. Билард, Даниел Бојс, Свјетлана Самарџија, Даниел Сарацино, Ђилберто Пализа;
- ОХР-а – Пер Нормарк.

29. октобар 2009. године

Након поздравног обраћања, радионицу је отворио **Бранко Зрно**, предсједавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, истичући очекивања и њене циљеве. Навео је да су претходне три радионице одржане с циљем сагледавања тренутног стања у области малог и лаког наоружања и муниције у БиХ, те да је БиХ, због постојања знатног вишка наоружања и муниције, оквалификована као „несигурна“ од стручњака ОСБиХ као и представника међународне заједнице који се баве том проблематиком. Подсјетио је присутне и на закључке усвојене на радионици одржаној у Међугорју у мају ове године. Навео је да ова радионица треба да покаже колики је помак направљен од тада до данас, који су проблеми, ко је испунио своје обавезе, а ко није, како даље и како програме и планове у наредним годинама реализовати, те у којој је фази реализација 2,7 милиона евра које је донирала

Европска комисија, наглашавајући да ће та средства бити усмјерена на другу страну ако не буду реализована. Нагласио је и да не постоји оправдање за неусвајање потребних законских рјешења у овој области, наводећи да више није у питању пренос надлежности него усклађивање већ постојећих рјешења. Подсјетио је још на обавезе које су наметнуте на радионицама одржаним на Јахорини, у Бихаћу и Међугорју, те нагласио да закључци који буду формулисани на крају ове радионице морају бити реализовани са далеко више одговорности и са конкретним резултатима, што од сваког појединачно тражи одговорност и испуњавање договорених обавеза.

Учесницима радионице уводним излагањем обратио се потом **Петер ван Рузвелт**, в.д. резидентног представника УНДП-а у Босни и Херцеговини. Он је навео да је циљ дијалога приказивање опште слике тренутног стања оружја и муниције у БиХ, као и прогреса и проблема насталих у реализацији активности на рјешавању проблема заосталог оружја и муниције. УНДП је покренуо пројекат рјешавања ових кључних проблема, с циљем остварења сигурнијег окружења у БиХ. Досадашњи пројекти спроведени са Заједничком комисијом за одбрану и безбједност, КО за САЛВ¹, те са Министарством одбране БиХ дали су многе резултате, а као најважније навео је унапређење капацитета БиХ за индустријску делаборацију муниције у складу са међународним стандардима, што је убрзало процес уништавања наоружања. УНДП пружа помоћ и институцијама БиХ у изради закона у складу са директивама Европске комисије и одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању, а круцијалну улогу у синхронизацији свих закона која се баве овом материјом, а који представљају пут приближавања БиХ ка ЕУ, треба да има управо Заједничка комисија за одбрану и безбједност.

Селмо Цикотић, министар одбране БиХ, у уводном обраћању захвалио је свим присутним учесницима на досадашњој подршци по питању рјешавања проблема малог и лаког наоружања у БиХ. Навео је да досадашња недовољна примјена Стратегије о САЛВ-у дневно узима свој данак и неопходно је ради елементарне и физичке безбједности свих грађана БиХ говорити о њеном спровођењу и бољој координацији свих релевантних чинилаца у том смислу. Такође је неопходно говорити и о аспектима повјерења, као дуготрајним и стабилним амбијентима напретка и успјеха институција БиХ, како би се и ове теме разматрале крајње транспарентно и елаборирало све оно што је важно по том питању. Још је навео да је закључке донесене у Међугорју реализовало Министарство одбране у дијелу који се односио на њих. У ту сврху вршене су ванредне провјере одређених локација ОСБиХ и закључно са 15. 05. 2009. врло систематичним радом су финализиране листе, а што је резултирало тиме да је Предсједништво БиХ на својој сједници одржаној 08. 10. 2009.

¹КО за САЛВ - Координациони одбор за мало и лако наоружање;

донијело одлуку да Министарство одбране БиХ започне процес уништења и донирања вишка муниције и војне опреме у БиХ. Овом одлуком се уништава значајан контингент оружја и муниције, а други дио се донира Авганистанској националној армији, ентитетским МУП-овима и другим агенцијама за примјену закона у БиХ. Комплетан овај процес неће бити реализован у једном кораку. То је дуготрајан процес. Потребно је од међународних организација које се баве овим питањем обезбиједити донаторска средства за уништавање планиране количине наоружања, како се не би додатно оптерећивао буџет институција БиХ.

Верица Трбић, замјеник предсједавајућег Координационог одбора за контролу малог и лаког наоружања (КО за САЛВ) у БиХ, навела је да је Координациони одбор до сада радио на реализацији пројекта рјешавања питања малог и лаког наоружања у БиХ, те истакла да ће и у будућности пружати подршку с циљем безбједности свих грађана БиХ. Изразила је наду да ће ова радионица додатно одговорити на постојећа неријешена питања и проблеме у вези са малим и лаким наоружањем у БиХ.

Након уводних обраћања одржане су презентације у складу с утврђеним програмом радионице.

Марина Пендеш, замјеник министара одбране БиХ, имала је презентацију о теми:

„Резултати спровођења Споразума о преносу власништва над војном имовином“

Навела је да су овим споразумом третиране двије категорије покретне имовине – покретна војна имовина и остала покретна војна имовина, дефинишући да се покретном војном имовином сматра све наоружање, муниција и експлозиви, а осталом покретном имовином сва остала покретна имовина која није обухваћена покретном војном имовином, изузев архиве и списа који су изузети из овог споразума. У даљем дијелу презентације предочила је обавезе Министарства одбране проистекле из Споразума, степен реализације Споразума, као и активности које нису до краја реализоване. Посебно је нагласила да је потребно утврдити списак остале покретне имовине, донијети политику рјешавања архива и приступити изради посебног споразума, те покренути процедуру јавног тендера за продају вишка, у складу са одлукама Предсједништва БиХ.

Трпимир Ребац, помоћник министра одбране БиХ, имао је презентацију о теми:

„Актуелно стање оружја и муниције у војним залихама“

У својој презентацији дефинисао је законске оквире којима се регулише ова проблематика. Говорећи о локацијама муниције и наоружања, посебно је нагласио критеријуме који су коришћени приликом одређивања локација, наводећи да постоји 69 перспективних локација за стационарање МОБиХ и ОСБиХ и 123 неперспективне локације, те навео количину муниције ускладиштену на перспективним и неперспективним локацијама, као и укупан број перспективних и неперспективних мина и минско-експлозивних средстава. Рјешавање

свег вишка се врши: продајом, донирањем или уништењем (детонацијом, делаборацијом или спаљивањем). Говорећи о размјештају наоружања на локацијама ОСБиХ, навео је да се на свим локацијама ОСБиХ налази наоружање које је у употреби, а користи се за обезбјеђење локација и обуку припадника ОСБиХ, те представио план груписања неперспективног и сувишног малог и лаког наоружања. Закључио је да главни проблеми леже у великим количинама неперспективне, сувишне и нестабилне МиМЕС² и наоружања на локацијама и складиштима ОСБиХ, затим чињеници да је предаја неперспективних локација условљена уклањањем вишка наоружања и муниције, потом релативно малим капацитетима за уништавање муниције и МЕС-а у односу на исти вишак у ОСБиХ, те неријешеним трошковима на име основног одржавања грађевинске инфраструктуре, утрошка воде, електричне енергије, гријања и других услуга у неперспективним складиштима, који оптерећују буџет. Још је напоменуо да је на свим перспективним локацијама и складиштима ОСБиХ неопходно извршити ограђивање по усвојеним пројектним рјешењима и дефинисаним стандардима, електрификацију комплетних локација и успостављање система видео-надзора.

Бригадир Нусрет Шахић, из Министарства одбране БиХ, одржао је презентацију о теми: **„Резултати рада Комисије за рјешавање вишка муниције и оружја“**

На почетку презентације навео је документе који су основ за рад ове комисије, те представио њене чланове. Навео је да је Комисија одржала шест сједница, на којима су осим домаћих представника учествовали и представници међународних институција. Говорио је о обиласку локација на којима је извршен контролно-технички преглед, истичући да је циљ ових обилазака увид у рад тимова који су вршили тај преглед и увид у стање МиМЕС-а који је предвиђен за уништење, а што је значајно допринијело доношењу коначних одлука ове комисије. На крају је изнио предлоге Комисије упућене министру одбране БиХ, који су на сједници ове комисије донесени једногласно, у присуству свих њених чланова. Закључујући своје излагање, навео је да је Комисија по завршетку рада министру одбране БиХ доставила коначан предлог који је у текстуално-табеларној форми обухватио врсте и количине средстава и ентитетско поријекло средстава којих ће се рјешавати, и то: врсте и количине МиМЕС-а која су оглашена нестабилним за уништење, затим врсте и количине МиМЕС и наоружања за донацију, потом врсте и количине МиМЕС и наоружања за реализацију уговора пријашњих ентитетских министарстава одбране а које је верификовало Предсједништво БиХ, те врсте и количине МиМЕС и наоружања које би било продато на јавној лицитацији.

² МиМЕС – Муниција и минско-експлозивна средства;

Бригадни генерал Урлих Хајдер, директор Одјела за безбједносну сарадњу Мисије ОЕБС-а у БиХ, презентовао је: *“Резултате рада експертне радне групе за питања рјешавања вишка малог оружја и лаког наоружања и муниције”*

У првом дијелу презентације образложио је залихе, потребе и вишак наоружања и муниције ОСБиХ, дијелећи ове категорије по приказима за тешко наоружање, мало и лако наоружање, те муницију. Надаље је представио наоружање високог, средњег и нижег ризика, категорисано по његовим годинама производње, гдје је на графичком приказу анализе старости залиха муниције ОСБиХ приказано да управо на наоружање високог ризика отпада највећи проценат, са тенденцијом да овим темпом проценат рјешавања оваквог наоружања до 2014. године буде чак 96%. Такође је навео складишта високог ризика, те разлоге забринутости експертске групе у вези са извозом муниције, наглашавајући при томе да у БиХ не постоје технички капацитети за тестирање и сертификацију било које муниције која је сигурна за премјештај у сврху извоза, што се посебно односи на муницију великог калибра. Затим је представио годишње капацитете БиХ за уништавање муниције, по локацијама, као и табеларни приказ уклањања малог и лаког наоружања уништавањем у БиХ у периоду од 2004. до 2008. године, те за првих осам мјесеци 2009. године. Говорећи о тренутној вриједности вишка муниције за мало оружје, а која се налази у посједу ОСБиХ, навео је процјену да би се продајом овог вишка остварила добит од 3,85 милиона КМ, те навео да се количина муниције за мало оружје доступна за продају знатно смањује како технички инспекцијски тим ОСБиХ врши продају муниције за мало оружје из безбједносних разлога, истичући при томе чињеницу да је најбоља и најсигурнија муниција већ продата. На крају је представио закључке радне групе везано за наоружање, у којима се наводи да у БиХ постоји технички капацитет за уништавање вишка малог лаког наоружања у року од пар мјесеци, ако постоји политичка воља и Одлука Предсједништва БиХ, закључујући да УНДП има средства да у потпуности финансира ово уништавање. Сва даља кашњења у уклањању вишка наоружања и муниције драматично повећавају ризик за општу безбједност становништва БиХ, те стога сва кашњења у њеном уклањању не би требало толерисати.

Јури Падун, из Мисије ОЕБС-а у БиХ, презентовао је *„Став међународних организација о тренутној ситуацији по питању вишка наоружања и муниције у ОСБиХ“*

Говорећи о ставу међународних организација о извозу вишка, навео је разлоге што се извоз у смислу продаје и донације не преферира, а најважнији је тај да би профит био много мањи од очекиваног. Такође, рекао је да додатну забринутост међународних организација у вези с овим извозом изазивају претпоставке да би углед БиХ могао бити нарушен, као и чињеница да се таквом врстом извоза крши Одлука Министарства одбране БиХ о тзв. Мораторијуму о забрани трговине малим оружјем и лаким наоружањем ОСБиХ. У даљем дијелу презентације

навео је примјер ОЕБС-овог Развојног програма за мало и лако наоружање и конвенционалне муниције у Таџикистану, представљајући његове фазе и укупан буџет, као и укупан допринос за регионалну стабилност у Централној Азији.

Бригадир Младен Маринковић презентовао је *„Резултате пројекта рјешавања вишка малог и лаког наоружања и планиране активности рјешавања за период 2009 – 2012“*

У првој фази овог пројекта предвиђено је уништавање неисправне муниције методом делаборације на двије локације: ТРОМ Добој и УНИС ПРЕТИС Вогошћа, док се уништавање неисправне муниције методом детонације на отвореном планира на полигону Мањача у Бањој Луци и Гладним брдима у Гламочу. Циљ друге фазе је да се, у складу са развојним пројектом и реализацијом набавке опреме од УНДП-а за ВИТЕЗИТ и БИНАС, прошири план уклањања неисправног МиМЕС-а и на ове локације. Предлогом Министарства одбране БиХ за рјешавање вишка утврђено је да количина неисправног МиМЕС-а у првој фази износи око 3700 тона, од чега 1.974.827 кг отпада на ФБиХ, а 1.739.603 кг на РС. У другој фази, по окончању контролно-техничког прегледа на свим локацијама ОСБиХ, предлог за одобрење биће упућен Предсједништву, и очекује се да количина неисправног МиМЕС-а у овој фази износи око 4000 тона. До краја је представио и друге пројекте на којима ради Министарство одбране БиХ, међу којима је навео Пројекат сарадње на уклањању вишка муниције са Владом САД-а, вриједан око милион долара, те Пројекат помоћи Владе Норвешке у опремању војне радионице у Добоју и у обуци особља.

Амна Бербић, представник УНДП-а у БиХ, презентovala је тему *„Планиране активности рјешавања за период 2009 – 2012“*

У својој презентацији навела је да око 495.000 домаћинстава у БиХ нелегално посједује наоружање, с тим да овај број може бити и већи с обзиром да свако домаћинство може посједовати више комада оружја. УНДП још од 2007. ради на питању утицаја оружја у БиХ уз закључак да је у 2009. дошло до значајног пораста његове злоупотребе у БиХ, и то за невјероватних 400% у односу на претходну годину. Од 465 инцидената регистрованих у прошлој години највећи број се односи на оружане нападе, оружане пљачке и убиства, а повећан је и број самоубиства извршених употребом ватреног оружја. Важан податак је да је у акцијама полицијских снага заплијењена значајна количина оружја. Појаснила је утицај оваквих ризика на развој и економију у БиХ, наводећи да је најјаснији индикатор овог утицаја чињеница да је порастао број страдалих од мина и оружја, а с обзиром на слику безбједности у БиХ, незапосленост и слаб економски развој представљају додатне проблеме с којима се грађани у БиХ сусрећу. Мисија УНДП-а у БиХ пружа у свом раду подршку Координационом одбору за контролу САЛВ-а у спровођењу Стратегије, као и раду полиције у заједници с циљем смањења кривичних дјела, те у сарадњи са Министарством безбједности

и ентитетским МУП-овима обавља активности с циљем усклађивања постојећих законских прописа о оружју и муницији у БиХ, као и спровођења Закона о контроли кретања оружја и војне опреме у БиХ. УНДП ради и на кампањи јачања свијести грађана БиХ о опасности МиМЕС-а у БиХ, те су у протеклој години забиљежени значајни резултати у смањењу инцидената изазваних употребом оружја. Највише финансијских средстава УНДП улаже у јачање индустријских капацитета, напомињући да је Европска комисија одобрила 2,7 милиона евра као подршку овом пројекту с циљем смањивања нестабилног наоружања.

Верица Трбић, замјеник предсједавајућег Координационог одбора за контролу малог и лаког наоружања (КО за САЛВ) у БиХ, презентovala је „Координациони одбор, стратегију и акциони план за контролу САЛВ-а у БиХ“

У уводном дијелу представила је КО за САЛВ као интересорно тијело Савјета министара БиХ именовано у октобру 2005. године, а које чине представници министарстава иностраних послова, спољне трговине и економских односа, одбране и безбједности са свим агенцијама које улазе у његов састав, као и представници МУП-а РС, ФМУП-а, УИО, те УНДП-а. У даљем дијелу презентације навела је улогу и задатке КО за САЛВ, те представила резултате до којих је КО дошао у досадашњем раду, као и планове за будуће дјеловање. Дефинишући Стратегију за контролу САЛВ-а у БиХ, навела је да она представља надградњу државних напора, формализованих путем КО за САЛВ, посебно усмјерених на јачање капацитета БиХ за уништавање вишка оружја, доношење правних прописа о контроли САЛВ-а, подизање свијести грађана о опасностима везаним за САЛВ и могућем утицају процеса његовог уништавања на здравље људи и екологију. Циљ Стратегије је да се реализацијом планираних активности промовише политика мира, унаприједи укупна безбједност и економски просперитет БиХ. Још је истакла да ова стратегија обухвата и разрађује функционалне активности као и носиоце активности неопходне за унапређење сигурног окружења за све грађане БиХ као и спровођење резолуција и докумената УН-а.

Дарвин Лисица, консултант УНДП-а БиХ, презентовао је тему: „Студија о перцепцији безбједносних ризика у БиХ“

У уводним напоменама о самом проблему истраживања, навео је да је обнављање друштва и његова транзиција од постконфликтног према модернијем, сигурнијем друштву један од највећих изазова с којима се сусрећу Босна и Херцеговина и њен систем безбједности. Као задатке истраживања навео је процјену безбједносних и осталих ризика за друштвене вриједности у БиХ, затим опис и анализу односа доминантних друштвених група и појединаца према основним друштвеним вриједностима у БиХ, те институционалне капацитете за унапређење безбједности људи, с посебним освртом на мјере смањења ризика. Активности предузете у овом истраживању подразумијевале су припрему анкетног

упитника, одабир и припрему анкетара, анкету, те обраду резултата и њихову интерпретацију. Укратко је представио садржај анкетног упитника и узорак на којем је вршено истраживање. Затим је на графичким дијаграмима приказана оцјена перцепције угрожености од малог и лаког наоружања, у смислу његове илегалне трговине преко територије БиХ и велике количине наоружања коју становници БиХ држе, по категоријама географског размјештаја, пола, националности и стручне спреме, као и оцјена перцепција угрожености од МиМЕС-а заосталих из рата.

Зоран Станишљевић, представник МУП-а РС, презентовао је *“Закон о оружју и муницији РС”*

У својој презентацији представио је најприје уставни основ а затим и најважније разлоге за доношење овог закона. Кратко је појаснио одређене чланове закона који се односе на дефиницију оружја, подјелу оружја, забрану промета, набављања, држања и ношења ватреног оружја, одобрење надлежне организације за набављање овог оружја, услове за издавање оружја лицу, издавање оружаног листа, те забрану употребе оружја на јавним и другим мјестима на којима се може угрозити безбједност људи, као и забрана давања оружја на послуживање. Током даље презентације кратко се дотакао и питања промета оружја, превоза оружја, као и процедуре у случају када је оружје изгубљено, те евиденције о поднесеним захтјевима и издатим одобрењима за набавку оружја и муниције, издатим оружаним листовима, дозволама за ношење оружја, одобрењима за држање оружја, одузетом, нађеном и предатом оружју. Још је навео да су измјене и допуне основног текста Закона донесене 01. 04. 2009, те навео подзаконске акте у форми правилника, који су саставни дио овог закона.

Екрем Суљевић, представник ФМУП-а, презентовао је *“Законе о набављању, држању и ношењу оружја и муниције у ФБиХ”*

На почетку своје презентације навео је да Федерација БиХ нема јединствен закон о оружју, усаглашен на ентитетском нивоу, те рекао да су законска рјешења којима се регулише ово питање уређена на кантоналним нивоима. Закључио је да ова законска рјешења постоје у свим кантонима осим у Зеничко-добојском и Босанско-подрињском, који још увијек примјењују законска рјешења из СРБиХ из 1990. године, али да су и у тим кантонима закони у фази доношења. Навео је да је актуелна безбједносна ситуација у БиХ подстакла Владу ФБиХ да донесе закључак којим ће обавезати министра унутрашњих послова ФБиХ да предложи Влади ФБиХ законски оквир за доношење Закона о оружју и муницији на нивоу ФБиХ, а који ће у својим одредбама садржавати и одредбе о санкцијама за њихову злоупотребу. С тим у вези министар унутрашњих послова одржао је састанак са кантоналним министрима унутрашњих послова, како би договорио преношење овлашћења са кантона на ФБиХ о овом питању, као и оснивање радног тима за израду

законског оквира. Том приликом донесен је и закључак да се од Министарства правде ФБиХ захтијева да изради и Предлог закона о амнестији и Предлог закона о измјенама и допунама Кривичног закона, којим би се омогућило грађанима да несметано и без страха од посљедица предају нелегално оружје. Као позитиван примјер досадашњег скупљања овакве врсте оружја навео је акцију „Предај оружје – заради оруђе”, којом су лица која су предавала овакво оружје била награђивана одређеном техничком опремом, те оцијенио да би се акције овог типа морале наставити и у будућности.

Радославка Крстовић, савјетник за правна питања шефа Полиције Брчко Дистрикта, презентовала је *„Закон о оружју у Брчко Дистрикту”*

Новим текстом Закона о оружју у Брчку Дистрикту прописана је процедура за ношење оружја и муниције за грађане Брчко Дистрикта. Навела је да је Закон у потпуности усклађен са директивама ЕУ које дефинишу ово питање, те истакла да је његова израда била под пуним мониторингом ЕУПМ-а и ОХР-а, и уз сарадњу надлежних ентитетских органа. Закључила је да овај закон има нешто оштрије критеријуме за издавање одобрења за посједовање, држање и ношење оружја. Када је у питању издавање лекарског увјерења за ношење оружја, навела је да у Брчко Дистрикту, с обзиром на величину његове територије, постоји само једна установа за њихово издавање. Сам појам оружја је у потпуности усклађен са појмом оружја у европским прописима. С обзиром на посебан статус Брчко Дистрикта, проистекао је проблем како поступити са оружјем које је одузето у извршењу прекршаја или кривичног дјела, односно са оружјем које су грађани добровољно предали пошто немају одобрење за његово ношење, јер на његовој територији не постоје оружане снаге којима би се то оружје могло предати. Тако је овим новим законом предвиђено да се такво оружје предаје цивилној заштити или деминерским организацијама. Још је навела да је овим законом дефинисана и категорија добровољне предаје оружја и МиМЕС-а заосталог из рата, која искључује могућност покретања прекршајног или кривичног поступка против тих лица, што представља допринос Полиције Брчко Дистрикта легализацији токова оружја и муниције на његовој територији.

Ермин Пешто, представник Министарства безбједности БиХ, презентовао је *„Хармонизацију закона о оружју у БиХ“*

Из досадашњих презентација закључио је да се Одлука Савјета министара БиХ о обавезном усклађивању ентитетских и кантоналних прописа о оружју, као и прописа Брчко Дистрикта у великом дијелу поштује и примјетно је њихово усклађивање са прописима ЕУ, те изразио очекивања да ће Министарство безбједности, које је сачинило ову одлуку, бити редовно информисано о свим даљим активностима по питању усклађивања прописа. Доношење

овакве одлуке оцијенио је компромисним рјешењем, с обзиром да се није могла постићи сагласност за доношење закона о оружју на нивоу БиХ.

30. октобар 2009. године

Мијо Крешћ, замјеник министра безбједности БиХ, и Ермин Пешто, представник Министарства безбједности БиХ, имали су презентацију о теми *„Државна стратегија за интегрисано управљање границом“*

У уводним напоменама представљен је графички приказ и геополитички положај БиХ, са подацима о дужини границе БиХ и бројем граничних прелаза. Затим је наведен институционални оквир у области управљања границом. Укратко су представљене агенције укључене у област надзора и контроле преласка лица, робе и превозних средстава преко државне границе, затим Стратегија интегрисаног управљања границом у БиХ, усвојена у Савјету министара 04.07.2005, као и Ревидирана стратегија са Акционим планом, која је усвојена 10.07.2008. године, те представљен концепт интегрисаног управљања границом. У вези са спровођењем Стратегије, наведено је да је Савјет министара БиХ, на предлог Министарства безбједности, донио Одлуку о оснивању Државне комисије за интегрисано управљање границом БиХ, чиме је престала да важи ранија Одлука о Државној комисији за границе БиХ. Представљен је графички приказ механизма за праћење спровођења Акционог плана као и досадашњи резултати Комисије по питању правног и регулаторног оквира, руковођења организације, процедура, те комуникација и информационих технологија. Као основне циљеве навели су обавезу да границе морају бити широм отворене за трговину и кретање лица, за сарадњу унутар региона и земаља региона са ЕУ, као и да морају бити затворене за све криминалне активности или било које активности које могу угрозити безбједност земље. Говорећи о граничној линији, наведено је да БиХ нема нема обиљежену границу са сусједним државама, те да је, с циљем коначног рјешавања овог питања, Савјет министара БиХ усвојио Одлуку о оснивању Државне комисије за границу БиХ. Још су презентовани подаци о запречавању мјеста за илегалан прелазак границе БиХ, те споразуми и протоколи о међудржавној сарадњи потписани са сусједним државама, као и документи којима се дефинише међународна сарадња у овој области. Изазови који стоје пред БиХ по питању интегрисаног управљања границом су побољшање сарадње са сусједним државама, рјешавање питања утврђивања и обиљежавања граничне линије и потпуно спровођење Стратегије интегрисаног управљања границом.

Јозо Ђорлука, представник Граничне полиције БиХ, одржао је презентацију о теми: *“Заједнички центар за анализу ризика у БиХ”*

У уводном дијелу навео је да су, 22. 12. 2008. године, Министарство безбједности БиХ,

ГПБиХ, УИО, Канцеларија за ветеринарство, Управа за заштиту биља и Служба за послове са странцима БиХ потписали Споразум о успостављању Центра за анализу ризика у вези са државном границом. Основни циљеви оснивања овог центра су боља сарадња агенција и служби у вези са пословима, ефикаснија гранична контрола и бржи промет људи и робе, затим ефикаснија борба против свих облика прекограничног криминала, те ефикаснија контрола миграција. Укратко је навео задатке Центра, те представио његову локацију у сједишту Граничне полиције БиХ у Сарајеву. Истакао је да је значајну помоћ у успостављању овог центра дала Међународна организација за миграције (ИОМ) донирањем опреме, организовањем обуке запослених, ангажовањем међународних стручњака за помоћ у рад, те организовањем посјета другим центрима овог типа. Основни проблеми с којима се овај центар сусреће у свом раду је да поједине агенције још немају успостављене базе података, чиме долази у питање и доступност бази података, те им недостају неопходна новчана средства за увезивање база у центар. Још је навео да је потребна измјена правилника о унутрашњој организацији, као и додатна обука за запослене аналитичаре.

Огњен Зекић, представник Министарства безбједности БиХ, презентовао је *„Закон о контроли и кретању оружја и опреме“*

У општим одредбама навео је на шта се Закон односи, шта све чини наоружање а шта војну опрему, те дефинисао полицијске органе који представљају саставни дио, кретање наоружања, те процедуре за подношење захтјева у вези с тим, као и даље поступање надлежног органа по том захтјеву. Још је навео да надзор и контролу над спровођењем овог закона обавља Министарство безбједности БиХ, а које за тај посао може овластити надлежна министарства унутрашњих послова и Полицију Брчко Дистрикта. Централни регистар евиденција налази се у Министарству безбједности БиХ, а МУП РС-а, кантонални МУП-ови и Полиција Брчко Дистрикта имају приступ том регистру. До краја презентације навео је још акте о спровођењу у вези са овим законом, те изнио закључак да је Министарство безбједности спремно да преузме контролу кретања оружја и војне опреме у складу са листом коју пропише министар безбједности, а на којој се не налазе пиротехничка средства и привредни експлозив, као и да покрене иницијативу за доношење закона о кретању опасних материја на нивоу БиХ.

Након презентација, отворена је расправа о бројним питањима у којој је учествовала већина учесника радионице, из које су проистекли закључци о којима ће се Заједничка комисија изјашњавати на својој сједници.

По завршетку рада радионице, **Бранко Зрно,** предсједавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност, истакао је да су као резултат рада радионице предложени одређени

закључци који ће бити предмет расправе и о којима ће бити одлучено на наредној сједници Заједничке комисије.

Ради се о сљедећим

ЗАКЉУЧЦИМА

1. Учесници радионице констатују да је од радионице одржане у Међугорју у мају 2009. године учињен евидентан напредак у реализацији закључака који се тичу спровођења Споразума о преносу власништва над покретном имовином и пројекту контроле оружја. Уз признање и подршку за кључну улогу коју су у овом процесу имали, од Министарства одбране БиХ и Оружаних снага БиХ очекује се да и даље имају водећу улогу у овом процесу.
2. Од надлежних институција (Министарство одбране, Министарство безбједности, Министарство иностраних послова, Министарство спољне трговине и економских односа, ентитетских влада и Владе Брчко Дистрикта) очекује се да одмах почну са реализацијом Одлуке Предсједништва БиХ о начинима рјешавања вишка оружја и муниције. Кораци које је неопходно предузети у том процесу су:
 - а. формирање интерресорног радног тијела које ће непосредно спроводити активности продаје вишка наоружања и муниције и окончати је у наредних 18 мјесеци;
 - б. формирање Комисије за надзор и верификацију уништавања вишка, коју ће чинити представници Министарства одбране БиХ и ентитетских влада;
3. Уз констатацију да је учињен напредак на активностима усклађивања закона о оружју на свим нивоима власти, тражи се да надлежни ентитетски, кантонални и органи Брчко Дистрикта окончају процес усклађивања закона са директивама ЕУ у року од шест мјесеци у складу са Одлуком Савјета министара БиХ;
4. Подржавају се досадашње активности реализације Пројекта контроле оружја Развојног програма Уједињених нација, као и реализација друге фазе овог пројекта који подржава Европска комисија са додатним средствима у висини од два милиона евра;
5. Од представника међународне заједнице у БиХ (УНДП, ОЕБС, НАТО, Европска комисија и ЕУФОР) очекује се даља подршка и координирано дјеловање са босанскохерцеговачким институцијама у процесу реализације закључака са претходно одржаних радионица;

6. Од свих надлежних институција укључених у процедуре издавања дозвола за кретање оружја и војне опреме очекује се максимално поједностављивање ове процедуре, те дефинисање листе те опреме, као и неопходних подзаконских аката;
7. Од уставноправних комисија ПСБиХ тражи се да дају своје стручно мишљење и оцјену о правној усаглашености Закона о одбрани БиХ и Споразума о коначном располагању свим правима и обавезама на покретној имовини која ће и даље служити потребама одбране, као подзаконског акта, како би се отклониле и избјегле правне супротности и несугласице и Споразум био оперативан и на законит начин примјењив у пракси;
8. Закључак бр. 3 донесен на радионици у Међугорју треба да остане и даље на снази и на његовој реализацији треба истрајати;
9. Предлаже се Предсједништву БиХ да донесе одлуку којом се вишак остале покретне имовине (неборбене технике) враћа ентитетима из којих потичу, како би они почели процес спровођења и уклањања, а самим тим ослобађања перспективних и неперспективних локација.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Бранко Зрно

Достављено:

- наслову
- а/а